

REFERAT Kultur-, Handel- og Turismeudvalget d. 05-05-2026

Mødedato   Tirsdag d. 05. maj 2026 kl. 08:15

Mødested   Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere   Bjørn Allerelli Andersen, Daniel Staugaard, Ingrid Johannsen, Jesper Kock, Kim Bækdal Agerley

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Orientering om udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats.....	4
3. Godkendelse af arrangementet Smag på Sønderjylland.....	7
4. Godkendelse af finansiering til videreførelse af Nordals Info Center.....	9
5. Godkendelse af ansøgning om tilskud til Gråsten Æblefestival 2026.....	11
6. Godkendelse af ansøgning fra handelstandsforeninger om blomsterudsmykning i sommeren 2026.....	14
7. Godkendelse af ansøgning fra Hofrådets Hus om støtte til Hofrådets Bakhush.....	17
8. Godkendelse af ny puljestructur i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget.....	20
9. Godkendelse af budgetoverholdelse og omprioriteringer i driftsbudgettet 2027-2030 - Kultur-, H.....	22
10. Godkendelse af anlægsbudgettering 2027-2030 - Kultur-, Handel- og Turismeudvalget.....	24
11. Drøftelse af input til en ny kulturpolitik for Sønderborg Kommune.....	26
12. Orientering om status på udmøntningsplan 2026-2029.....	29
13. Orientering om ledelsesinformation drift - marts 2026.....	30
14. Generel orientering.....	31
Lukket: 15. Lukket: Orientering fra formand, medlemmer og direktøren - (Lukket punkt).....	32
Lukket: 16. Underskriftsside - (Lukket punkt).....	33

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

26/805

Sagsresumé

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Godkendt.

Punkt 2: 2. Orientering om udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats

23/61774

Sagsresumé

Den 27. september 2023 godkendte Byrådet Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Med masterplanen er der sat en strategisk retning for det videre arbejde med at udvikle turisme og handel i Sønderborg Kommune, herunder også erhvervsturisme.

Der er i disse år fokus på erhvervsturismens potentiale, både nationalt, i landsdelen og lokalt i Sønderborg Kommune. Fremme af erhvervsturisme indgår således som et element i indfrielsen af målet i masterplanen om at blive den 5. største turistkommune i Danmark målt på antallet af overnatninger. Det gælder både bredt set over hele turistsæsonen, men særligt udenfor højsæsonen.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst drøftede på møder i 2024 og 2025 fremme af erhvervsturisme i Sønderborg Kommune på baggrund af en foranalyse og en taktisk plan med anbefalinger udarbejdet af Destination Sønderjylland. Anbefalingerne blev anbefalet udmøntet i to faser, som kunne danne som udgangspunkt for det videre arbejde med erhvervsturismen.

Efterfølgende har Destination Sønderjylland givet forvaltningen en status på arbejdet med anbefalingerne, herunder at fase 1 fase nu er en del af Destination Sønderjyllands strategiske indsats og således ikke en indsats dedikeret udelukkende til Sønderborg. Desuden er det blevet oplyst, at en indsats dedikeret til Sønderborg under fase 2 medfører, at der vil skulle afsættes særskilte midler fra kommunens side.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget orienteres om Destination Sønderjyllands anbefalinger til udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats. Direktør ved Destination Sønderjylland Kirsten Oldenburg Lundvang deltager under punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I disse år er der fokus på erhvervsturismens potentiale – på nationalt plan, landsdelsplan og lokalt plan i Sønderborg Kommune. På landsplan udgør erhvervsturismen ca. 25 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark, svarende til en omsætning på 37,1 milliarder kroner. Regeringen afsatte i 2025 23 millioner kroner i årene 2025-2028 til at styrke dansk erhvervs- og mødeturisme.

På landsdelsplan indgår erhvervsturisme som et indsatsområde i Destination Sønderjyllands Udviklingsstrategi 2026. I Sønderjylland står erhvervsturister i øjeblikket kun for omkring 4 pct. af overnatningerne og 10 pct. af turismeomsætningen.

Fremme af erhvervsturisme indgår også som et centralt element i både Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027, ligesom det er beskrevet i Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst 2024-2027. Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027 blev godkendt i Byrådet den 27. september 2023. Masterplanen er bygget op omkring målet om, at

Sønderborg Kommune bliver den 5. største turistkommune i Danmark målt på antallet af overnatninger. Det er forvaltningens vurdering at fremme af erhvervsturismens uforløste potentiale kan bidrage til indfrielse af målet. Det gælder bredt set over hele turistsæsonen, men særligt udenfor højsæsonen.

Destination Sønderjylland udarbejdede i 2024 en foranalyse og på baggrund heraf en taktisk plan med anbefalinger til udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats i Sønderborg Kommune. På mødet den 5. september 2024 godkendte Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at afsætte 200.000 kr. til en foranalyse vedrørende fremme af erhvervsturisme. Dette med henblik på at stå på et solidt fundament for det videre arbejde.

I forlængelse heraf fik Destination Sønderjylland i opdrag at udarbejde foranalysen. Foranalysen blev præsenteret og drøftet på udvalgsmødet den 5. december 2024 og indeholder en række anbefalinger til fokusområder for en forstærket erhvervsturismeindsats. En af anbefalingerne er vedrører en fokuseret indsats på tiltrækning af erhvervsturister med afsæt i Sønderborg Kommunes styrkeposition inden for den grønne omstilling.

I forlængelse af udvalgsmødet den 5. december 2025 bad udvalget om, at Destination Sønderjylland udarbejdede en taktisk plan for udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats i Sønderborg Kommune. Destination Sønderjylland arbejdede efterfølgende videre med en konkret plan, som indeholder en række anbefalinger. Planen blev præsenteret på møde i udvalget den 12. juni 2025. Foranalysen og den taktiske plan er vedlagt som bilag.

Destination Sønderjylland anbefaler en udmøntning af anbefalingerne i to faser:

- Fase 1: Opbygningsfase – etablering af fundament for tiltrækningsindsats
- Fase 2: Etablering af central enhed og tiltrækning

Senest har Destination Sønderjylland givet forvaltningen en status på udmøntningen af den taktiske plans to faser. For så vidt angår fase 1 forankres den i Destination Sønderjylland som en del af Destinationens strategiske indsats og omfatter således alle fire sønderjyske kommuner. Fase 1 vedrører skabelse af en struktur og et overblik over det udbud, der er i Sønderborg Kommune, som skal synliggøres for erhvervsturister og mødebookere. Der oprettes en platform/portal til formålet. Medlemskabet af MeetDenmark – det nationale udviklingselskab for erhvervs- og mødeturismen i Danmark - medfører, at Destination Sønderjylland får midler til at understøtte udmøntningen af fase 1.

Hvad angår fase 2 anbefaler Destination Sønderjylland at igangsætte udmøntningen i 2027 omfattende alle fire sønderjyske kommuner. Destination Sønderjylland afsætter et halvt årsværk samt en studentermedhjælper til indsatsen, og man søger eksternt finansiering hos Erhvervsfremmebestyrelsen. Hvis der skal igangsættes en indsats dedikeret for Sønderborg i udmøntningen af fase 2, vil der skulle afsættes midler til et årsværk samt aktivitetsmidler fra kommunens side.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget orienteres om Destination Sønderjyllands anbefalinger til udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats og baggrunden herfor.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Taget til efterretning.

Bilag

For-analyse vedr. fremme af erhvervsturisme i Sønderborg Kommune.

Resumé, for-analyse vedr. fremme af erhvervsturisme i Sønderborg Kommune.

Taktisk plan for udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats.

Drøftelse af taktisk plan for udvikling og implementering af en forstærket erhvervsturismeindsats.

Punkt 3: 3. Godkendelse af arrangementet Smag på Sønderjylland

26/3117

Sagsresumé

En lokal arbejdsgruppe har igangsat planlægningen af et lokalt gastronomiarrangement, Smag på Sønderjylland. Sønderborg Kommune har været i dialog med arbejdsgruppen, der har oplyst, at der er tale om et årligt tilbagevendende arrangement, som afholdes første gang i oktober 2026.

Formålet med arrangementet er få Sønderjylland og særligt Sønderborg på landkortet som en destination for gastroturisme. Arrangementet består dels af en konkurrence for udvalgte stjernekokke og dels et madmarked/festival med fokus på egnsretter, hvor der vil være adgang for offentligheden. Som en del af dialogen med forvaltningen har arbejdsgruppen oplyst, at man søger midler til medfinansiering af arrangementet over en treårig periode, årligt 900.000 kr. Udover Sønderborg Kommune er man i dialog med flere øvrige aktører.

Det er forvaltningens vurdering, at Sønderborg Kommune har mulighed for at støtte den del af arrangementet, der er åben for offentligheden. I forlængelse heraf anbefaler forvaltningen, at Sønderborg Kommune indgår aftale med arbejdsgruppen om at blive medarrangør på den offentlige del af arrangementet og indkøber EventSyd til at varetage opgaven. Såfremt udvalget godkender sagen, vil der blive udarbejdet en egentlig kontrakt mellem Sønderborg Kommune og EventSyd.

Fortsat tiltrækning af turister til Sønderborg Kommune understøtter fokusområdet 'Turisme' i Byrådets Vision, visionen i Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027 og arbejdet i det regeringsnedsatte rådgivende udvalg for mad- og gastroturisme.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- at Sønderborg Kommune indgår aftale med arbejdsgruppen om at blive medarrangør på den offentlige del af arrangementet Smag på Sønderjylland 2026-2028, og der afsættes 300.000 kr. årligt i 2026, 2027 og 2028. Finansiering sker via de afsatte midler til Masterplan for Turisme og Handel – øgede indsatser, hvor der resterer 954.000 kr. i 2026 samt 1 mio. kr. i henholdsvis 2027 og 2028.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 27. september 2023 masterplan for Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Med masterplanen er der sat en strategisk retning for det videre arbejde med at udvikle turisme og handel i Sønderborg Kommune.

Masterplanen er bygget op om visionen om, at Sønderborg Kommune skal være blandt de fem mest besøgte turistdestinationer i Danmark målt på antallet af overnatninger. Desuden fremgår det af masterplanens principper for udvikling af turismen i kommunen, at Sønderborg Kommune, sammen med turismeaktørerne, vil arbejde med at afsøge nye muligheder for at styrke turismen i lavsæsonen.

En lokal arbejdsgruppe har igangsat planlægningen af et lokalt gastronomiarrangement, Smag på Sønderjylland, der skal synliggøre og styrke kendskabet til det sønderjyske egnskøkken. Der er tale om et årligt tilbagevendende arrangement,

som skal afholdes første gang i oktober 2026.

Forvaltningen har været i dialog med arbejdsgruppen bag arrangementet, der har oplyst følgende om arrangementet:

- Det samler nogle af Danmarks mest talentfulde kokke, lokale producenter og fødevareraktører.
- Det består dels af en kokkekoneurrence lørdag eftermiddag med nogle af Danmarks mest talentfulde kokke, der blandet andet dyster i klassiske sønderjyske egnsretter med sønderjyske råvarer samt livemusik lørdag aften, dels et madmarked/festival søndag med fokus på egnsretter, hvor der er adgang for offentligheden.
- Det foreslås afholdt på koncert- og eventstedet Sergenten i Sønderborg. Arrangementet kan over tid udbredes til havnefronten.
- Det kan kobles på Sønderborg Kommunes ønske om nye internationale uddannelser inden for hotel-, restaurations- og turismebranchen.
- Det trækker på erfaringer fra det bornholmske event ”Sol over Gudhjem”, der har til formål at synliggøre det lokale egnskøkken og trække turister, omtale med mere til Bornholm.
- Det har til formål at positionere Sønderborg som en gastronomisk destination.

I dialogen har arbejdsgruppen desuden oplyst, at man søger midler til medfinansiering af arrangementet over en treårig periode, årligt 900.000 kr. Udover Sønderborg Kommune er man i dialog med flere øvrige aktører.

Det er forvaltningens vurdering, at arrangementet understøtter visionen i Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027, ligesom der er sammenhæng til Byrådets arbejde med at etablere erhvervsuddannelser inden for gastronomiområdet. Desuden vurderer forvaltningen, at arrangementet skal ses i sammenhæng med arbejdet i det regeringsnedsatte rådgivende udvalg for mad- og gastroturisme. Udvalget skal komme med konkrete anbefalinger til, hvordan Danmarks gastronomiske styrkeposition kan omsættes til endnu flere mad- og gastroturister i hele landet. Til at følge op på anbefalingerne er der afsat 40,5 mio. kr. fra turismereserven på finansloven for 2025.

Forvaltningen har med afsæt i dialogen afsøgt Sønderborg Kommunes muligheder for at understøtte arrangementet. Det er forvaltningens vurdering, at Sønderborg Kommune har mulighed for at støtte den del af arrangementet, der er åben for offentligheden. Det vil sige den del, der omhandler et madmarked/festival, hvor lokale fødevarerproducenter har mulighed for at vise deres produkter og lokale egnsretter frem. I forlængelse heraf anbefaler forvaltningen, at Sønderborg Kommune indgår aftale med arbejdsgruppen om at blive medarrangør på den offentlige del af arrangementet Smag på Sønderjylland. Herigennem kan der skabes en stærk sammenhæng til kommunens øvrige indsatser for udvikling af gastroturisme, ligesom det kan danne grundlag for en fortsat udvikling af arrangementet.

Forvaltningen anbefaler endvidere, at Sønderborg Kommune indkøber EventSyd til at varetage opgaven. Såfremt udvalget godkender sagen, vil der blive udarbejdet en egentlig kontrakt mellem Sønderborg Kommune og EventSyd, der beskriver de elementer, der konkret skal leveres som følge af aftalen. Efter arrangementets afholdelse vil der blive indhentet et regnskab fra EventSyd med henblik på at sikre, at de kommunale midler er blevet anvendt til den offentlige del af arrangementet og dermed inden for rammen af lovlige kommunale aktiviteter.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker fra puljen til Masterplan for Turisme og Handel – øgede indsatser

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Godkendt.

Punkt 4: 4. Godkendelse af finansiering til videreførelse af Nordals Info Center

20/48258

Sagsresumé

I perioden 2021-2023 blev Nordals Info Center oprettet som et pilotprojekt på baggrund af en bevilling i budgetaftalen 2021-2024. Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst forlængede i 2024-2025 finansieringen af Info Centret af to omgange på baggrund af henvendelser fra lokale interessenter med henblik på at fastholde den lokale turistinformation på Nordals frem til åbningen af Nordborg Resort medio 2025.

På mødet i marts 2025 godkendte udvalget den fremtidige turismeservice i Sønderborg Kommune, blandt andet på baggrund af en ekstern analyse. En af analysens anbefalinger var, at kommunens turistservice skulle omlægges, så turistinformationen er der, hvor turisterne befinder sig. Som led i omstillingen af turistservicen blev det besluttet gradvist at udfase turistbureauet i Sønderborg samt infocentret.

I budgetaftalen for 2026-2029 udtrykker aftaleparterne ønske om, at Nordals Info Center videreføres. Der har efterfølgende været et politisk ønske om at afdække, hvordan det er muligt at styrke turistinformationen på Nordborg Resort, hvilket er i tråd med anbefalingen i den eksterne analyse.

Forvaltningen lægger på baggrund heraf op til, at Kultur-, Handel- og Turismeudvalget beslutter, om Nordals Info Center skal fortsætte i sin nuværende form eller turistinformationen på Nordals skal samles inden for rammerne af Nordborg Resort. Sidstnævnte løsningsforslag indebærer dels en skærm-baseret løsning med oplysning om aktiviteter i hele kommunen, dels at ordningen med frivillige turistværter udbredes til at omfatte Nordborg Resort.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget har, jf. delegationsplanen, beslutningskompetencen ved videreførsel af Nordals Info Center i sin nuværende form. Byrådet har, jf. delegationsplanen, beslutningskompetencen ved samling af turistinformationen inden for rammerne af Nordborg Resort.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- at der bevilges 80.000 kr. i hvert af årene 2026 og 2027 til videreførsel af Nordals Info Center i perioden 2026-2027, og finansieringen sker fra midlerne til Masterplan for Turisme og Handel, hvor der resterer 850.000 kr. i 2026 samt 900.000 kr. i 2027.

eller

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget, at Byrådet godkender

- at der bevilges 45.000 kr. til at samle turistinformationen på Nordals inden for rammerne af Nordborg Resort, og finansieringen sker fra midlerne til Masterplan for Turisme og Handel, hvor der resterer 850.000 kr. i 2026 samt 900.000 kr. i 2027.

Sagsfremstilling

På mødet den 6. marts 2025 godkendte Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den fremtidige turismeservice i Sønderborg Kommune. Som led i omstillingen af turistservicen blev det besluttet at udfase turistbureauet i Sønderborg og Nordals Info Center til fordel for ca. 80 turistinfo-spots placeret rundt om i kommunen. Forud for udvalgets beslutning var der udarbejdet en ekstern analyse af den fremtidige turistservice i kommunen. En af analysens anbefalinger er, at turistservicen bør omlægges til at være mere mobil, så turistinformationen er der, hvor turisterne befinder sig.

Baggrund

I budgetaftalen 2021-2024 blev der i perioden fra 2021-2023 afsat 80.000 kr. årligt til et pilotprojekt om formidling af turismeaktiviteter på Nordals. Pilotprojektet skulle styrke den generelle turistinformation i området og dermed turisternes kendskab til oplevelsesmulighederne frem mod åbningen af Nordborg Resort. Med det afsæt blev Nordals Info Center etableret i lokalerne hos Skjernings Magasin på Storegade i Nordborg (tidligere Nordborg Guld og Sølv). Midlerne blev tildelt Nordborg Handel, som dermed stod for den nærmere driftsaftale med butikken.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst drøftede den 8. februar 2024 en ansøgning fra Nordborg Handel om forlængelse af driftstilskuddet frem til 31. december 2024. I drøftelserne indgik blandt andet et ønske om at tage højde for behovet for turistinformation på Nordals frem til åbningen af Nordborg Resort. På mødet den 7. marts 2024 godkendte udvalget ansøgningen.

Udviklingsforum Nordals henvendte sig igen i efteråret 2024 til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst med en anmodning om at forlænge finansieringen af Infocentret, indtil Nordborg Resort åbnede medio 2025, således yderligere et halvt år. Udvalget godkendte en forlængelse af tilskuddet i første halvår 2025, da det var i overensstemmelse med udvalgets drøftelse på udvalgsrådet den 8. februar 2024 og i tråd med beslutningen om at forlænge finansieringen af Infocentret i 2024.

Forud for åbningen af Nordborg Resort blev der produceret en film på vegne af Sønderborg Kommune, som promoverer blandt andet Nordals som turistdestination. Endvidere er der etableret et turistinfospot på Nordborg Resort, som oplyser resortets gæster om turismeoplevelser på Nordals.

I budgetaftale for 2026-2029 udtrykker aftaleparterne ønske om, at Nordals Info Center videreføres med finansiering af midler afsat til Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Der har efterfølgende været et politisk ønske om at afdække, hvordan det er muligt at styrke turistinformationen på Nordborg Resort. Dette flugter med anbefalingen i den eksterne analyse, det vil sige anbefalingen om, at turistserVICEN bør omlægges til at være mere mobil, så turistinformationen er der, hvor turisterne befinder sig.

Forvaltningen anbefaler på baggrund heraf, at Kultur-, Handel- og Turismeudvalget beslutter, om Nordals Info Center skal fortsætte i sin nuværende form eller turistinformationen på Nordals skal samles inden for rammerne af Nordborg Resort. Sidstnævnte løsningsforslag indebærer dels, at der installeres en interaktiv skærm med oplysninger om aktiviteter i hele kommunen, dels at ordningen med frivillige turistværter udbredes til også at omfatte Nordborg Resort. Ordningen med frivillige turistværter omfatter i øjeblikket Sønderborg, Gråsten og Nordborg by.

Idet ønsket om at videreføre Nordals Info Center er tilkendegivet i Budgetaftalen 2026-2029 har Byrådet beslutningskompetencen, såfremt udvalget anbefaler en model, hvor turistinformationen på Nordals samles inden for rammerne af Nordborg Resort.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker fra puljen til Masterplan for Turisme og Handel.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Udvalget godkender dot 1.

Bilag

Turistserviceanalyse, aug. 2024

Punkt 5: 5. Godkendelse af ansøgning om tilskud til Gråsten Æblefestival 2026

26/15524

Sagsresumé

Styregruppen bag Gråsten Æblefestival har fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til afholdelse og videreudvikling af Gråsten Æblefestival 2026. Arrangementet afholdes i slutningen af september måned, og der ansøges om tilskud på 60.000 kr. Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst og Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab besluttede ved møder i juni 2025 at bevillige hver 50.000 kr., samlet 100.000 kr., til arrangementets afholdelse i 2025.

Ansøgningen fra styregruppen bag Gråsten Æblefestival skal ses i lyset af Masterplan for Gråsten-området 2026-2035, idet masterplanen indeholder et udviklingsspor dedikeret til udnyttelse af den unikke royale styrkeposition og potentialet i Gråsten Æblet. Forvaltningen anbefaler, at perioden frem mod næste års æblefestival anvendes til at afklare de fremtidige rammer og organisering af æblefestivalen, jf. udviklingsspor 3 i masterplanen.

Forvaltningen vurderer, at ansøgningen er i tråd med Masterplan for Gråsten-området 2026-2035 i forhold til Gråsten Æblets betydning for områdets særlige arv og historie. Æblefestivalen har ligeledes sammenhæng til med fokusområderne 'Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber' samt 'Turisme' i Byrådets Vision.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende løsningsforslag

1. ansøgningen imødekommes med et tilskud på 60.000 kr. til Gråsten Æblefestival 2026, og finansieringen sker via de afsatte midler til Masterplan for Turisme og Handel, hvor der resterer 850.000 kr. i 2026

eller

2. der gives afslag på ansøgningen.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 26. november 2025 Masterplan for Gråsten-området 2026-2035. Masterplanen er udarbejdet med ekstern hjælp og bygger på ovenpå den tidligere Masterplan for Gråsten-området 2015-2025.

Styrkepositionerne fra den foregående masterplan er fastholdt i den nye masterplan, og målsætningen er også fastholdt: At tiltrække og fastholde indbyggere, øge områdets turisme og stimulere lokalt erhverv, vækst og udvikling. De anbefalede udviklingsspor og handlinger i den nye masterplan har derfor i høj grad deres ophav i Masterplan for Gråsten-området 2015-2025 og bygger videre på fundamentet fra de seneste ti års arbejde.

De anbefalede aktiviteter og handlinger i Masterplan for Gråsten-området 2026-2035 er i overensstemmelse med de vedtagne kommunale strategier inden for erhvervs-, bosætnings-, turisme- og byudviklingsområdet. Heri ligger der en ambition om at sikre en rød tråd i udviklingen samt gode forudsætninger for samarbejde om realisering og funding af projekter i Gråsten-området.

Et af masterplanens udviklingsspor (spor 3) vedrører udnyttelse af den unikke royale styrkeposition og potentialet i Gråsten Æblet. Med det afsæt har styregruppen bag Gråsten Æblefestival fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til afholdelse og videreudvikling af Gråsten Æblefestival 2026. Arrangementet afholdes i september måned, og der ansøges om tilskud på 60.000 kr.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst og Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab besluttede ved møder i juni 2025 at bevillige hver 50.000 kr., samlet 100.000 kr., til arrangementets afholdelse i 2025.

Styregruppen oplyser følgende om baggrunden for ansøgningen:

- Gråsten Æblefestival har tidligere modtaget støtte fra Gråsten Forum på 120.000 kr. Denne støtte er i 2026 reduceret med 50 pct., hvilket har skabt et behov for at søge supplerende finansiering for at kunne opretholde og videreudvikle festivalens niveau og aktiviteter.
- Det ansøgte beløb på 60.000 kr. skal bidrage til at sikre, at festivalen fortsat kan gennemføres i 2026 og samtidig understøtte de planlagte udviklingstiltag.
- Det ansøgte beløb på 60.000 kr. vil blive anvendt til markedsføring og synlighed, opbygning af faciliteter og aktiviteter, udvikling og afvikling af nye initiativer (herunder æblesejlds) samt praktisk afvikling.

Desuden oplyser styregruppen følgende om arrangementets indhold:

- Markedsområde med lokale fødevarer og produkter
- Aktiviteter for børn, ældre og familier
- Formidling af æblets historie og betydning for Gråsten og Sønderborg planteskole og plantage
- Smagsoplevelser og events med fokus på lokale råvarer
- Kulturelle indslag og underholdning
- Videreudvikling af æblesejldsen som publikumsoplevelse

Derudover indeholder ansøgningen oplysninger om Æblefestivalens baggrund og formål, sammenhæng med den strategiske udvikling af Gråsten-området, udviklingsmål for 2026 samt effekt og værdi for Sønderborg Kommune.

Det er forvaltningens vurdering, at ansøgningen:

- Har sammenhæng til med Masterplan for Gråsten-området 2026-2035 i forhold til Gråsten Æblets betydning for områdets særlige arv og historie.
- Har sammenhæng til styrkepositionen Kultur og historie i Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027 samt Princip 1 for udvikling: Styrkepositioner som afsæt.

Forvaltningen anbefaler, at perioden frem mod næste års æblefestival anvendes til at afklare de fremtidige rammer og organisering af festivalen, jf. udviklingsspor 3 i Masterplan for Gråsten-området 2026-2035. En af indsatserne under dette udviklingsspor vedrører således udarbejdelse af en femårig strategi og handlingsplan for Gråsten Æblefestival indeholdende event- og konceptudvikling med målsætning om 50.000 besøgende. Strategien skal kortlægge og afsøge mulighederne for, hvordan dette mål nås.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker fra puljen til Masterplan for Turisme og Handel.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Udvalget godkender løsningsforslag 1.

Kim Bækdal Agerley blev erklæret inhabil og deltog ikke i behandlingen af punktet.

Fraværende:

Bjørn Allerelli Andersen

Bilag

Ansøgning om tilskud til Gråsten Æblefestival 2026.

Æblefestival Program 2025

Masterplan for Gråsten-området 2026-2035.

Fraværende Bjørn Allerelli Andersen

Punkt 6: 6. Godkendelse af ansøgning fra handelsstandsforeninger om blomsterudsmykning i sommeren 2026

21/10128

Sagsresumé

Vores Sønderborg har på vegne af tre handelsstandsforeninger fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til finansiering af blomsterudsmykning i Gråsten, Nordborg og Sønderborg midtbyer fra juni 2026 til primo oktober 2026. Der ansøges om i alt 394.450 kr. Beløbet inkluderer blomster, levering, beplantning og vedligehold. I 2024 og 2025 blev der ligeledes ansøgt om midler til blomsterudsmykning. Der blev i begge år bevilget i alt 170.000 kr.

Forvaltningen har tidligere på baggrund af Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027 opfordret aktørerne til at ansøge om midler til konkrete udviklende aktiviteter. Ansøgningen fra handelsstandsforeningerne skal for tredje år i træk ses i lyset heraf.

Masterplan for Turisme og Handel indeholder et fokus på at støtte vækst og udvikling. I forlængelse heraf vurderer forvaltningen, at ansøgningen i mindre grad er i tråd med principperne for anvendelse af de afsatte midler i masterplanen, idet ansøgningen ikke umiddelbart knytter sig til masterplanens fokus på udvikling.

Kultur-, Handel og Turismeudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel og Turismeudvalget at godkende løsningsforslag

1. ansøgningen imødekommes med det ansøgte beløb på 394.450 kr. til finansiering af blomsterudsmykning i de tre byer i 2026. Finansieringen sker fra de afsatte midler til implementering af Masterplan for Turisme og Handel, hvoraf der refterer 850.000 kr. i 2026

eller

2. ansøgningen imødekommes med 200.000 kr. til finansiering af blomsterudsmykning i de tre byer i 2026 og 2027. Midlerne fordeles med 60 pct. til Sønderborg og 20 pct. til henholdsvis Gråsten og Nordborg. Finansieringen sker fra de afsatte midler til implementering af Masterplan for Turisme og Handel, hvoraf der refterer 850.000 kr. i 2026 og 900.000 kr. i 2027.

eller

3. der gives afslag på ansøgningen.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 27. september 2023 Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Masterplanen lægger op til et ændret fokus på, at kommunale midler skal anvendes til at støtte udviklingsaktiviteter frem for drift. Det ændrede fokus sker på grundlag af masterplanens tre principper for udvikling af turisme og handel i Sønderborg Kommune:

- Princip 1: Styrkepositioner som afsæt
- Princip 2: Vækst og udvikling i fokus
- Princip 3: Et stærkt samarbejde med aktører

Den 8. februar 2024 godkendte Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at der årligt til og med 2027 udbetales et tilskud på 600.000 kr. til handelsstandsforeningerne i Sønderborg, Gråsten og Nordborg ud fra fordelingsnøglen 60/20/20. Midlerne udbetales med fokus på, at de skal anvendes til udviklingsaktiviteter for at skabe levende bymidter.

Yderligere har Vores Sønderborg på vegne af tre handelsstandsforeninger fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til finansiering af blomsterudsmykning i Gråsten, Nordborg og Sønderborg midtbyer fra juni 2026 til primo oktober 2026. Der er ansøgt om i alt 394.450 kr. som skal fordeles med 173.250 kr. til Sønderborg, 150.350 kr. til Gråsten og 70.850 kr. til Nordborg. Beløbet inkluderer blomster, levering, beplantning og vedligehold. Driftsomkostninger er inkluderet i vedligehold, hvor der er tale om en leasingaftale med en hollandsk leverandør.

Vores Sønderborg anfører i ansøgningen, at handelsstandsforeningerne ikke har økonomi til udsmykning, så der er ingen medfinansiering fra ansøgerne. Det bemærkes, at det samlede ansøgte beløb på knap 400.000 kr. er markant højere end tidligere ansøgte midler og de 170.000 kr., der er tildelt til de tre foreninger i henholdsvis 2024 og 2025 på baggrund af ansøgninger om midler til blomsterudsmykning. Begge år er der tildelt 100.000 kr. til Vores Sønderborg og 35.000 kr. til hver af handelsstandsforeningerne i Gråsten og Nordborg.

Vores Sønderborg oplyser blandt andet følgende om udsmykningsprojektet 2026:

- Levende blomster er mere bæredygtige og sender et grønt signal til borgere og turister.
- Det giver de bedste resultater, hvis der i bymidtesamarbejdet kan sættes fokus på dette konkrete projekt.
- Blomster associeres med vækst, og det er en del af vores DNA i Sønderborg.
- Projektet skal bidrage til, at Sønderborg kommer i top-5 blandt Danmarks bedste sommerbyer og top-5 af Danmarks største turistdestinationer.
- Borgere og turister roste Sønderborg for de smukke blomster i byen i 2025, og det er et håb, at kunder og turister opholder sig længere i byerne, hvis blomsterprojektet gennemføres.
- Man har ikke midler til at medfinansiere projektet i handelsstandsforeningerne.

Det er forvaltningens vurdering, at ansøgningen:

- Bidrager til at skabe en handelsoplevelse for kunder og turister i bymidterne og dermed er i tråd med Handleplan for Turisme og Handel 2025 i forhold til indsatsområdet ”Udvikling af kommunens handelsbyer”.
- I mindre grad understøtter masterplanens principper for udvikling, idet leasingaftalen ikke vedrører en udviklingsaktivitet, der kan være økonomisk selvkørende efter et par år.

Det bemærkes, at Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 3. marts 2026 har godkendt et byfornyelsesprogram, der skal styrke Gråsten Bymidte som et attraktivt og levende centrum. Programmet er udarbejdet i samarbejde mellem kommunen og en borgergruppe. Der er blandt andet godkendt etablering af forskønnende blomsterbede og tilretning af springvandet Gråstenpigen på Torvet, så stedet i højere grad indbyder til ophold.

Såfremt udvalget fortsat ønsker at støtte en årlig blomsterudsmykning af de tre handelsbyer, foreslår forvaltningen, at der de kommende to år afsættes et budget til dette, således midlerne udbetales uden, at handelsstandsforeningerne skal ansøge herom. Forvaltningen foreslår, at der afsættes 200.000 kr. i 2026 og 2027, hvor der er afsat midler til realisering af Masterplan for Turisme og Handel og, at midlerne, som tidligere, fordeles med 60 pct. til Sønderborg og 20 pct. til henholdsvis Gråsten og Nordborg.

Bevillingen af midler til finansiering af blomsterudsmykningen forudsætter, at ansøger kan dokumentere, at der er indhentet eventuelle myndighedstilladelser til opsætning af blomsterudsmykningen i de tre byer.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker fra puljen til Masterplan for Turisme og Handel.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Udvalget godkender løsningsforslag 2.

Bilag

ANSØGNING blomster 2026

Dispensationsansøgning - Vores Sønderborg 2026

Nordborg Handel - Type Cordoba 2026.

Gråsten Handelstandsforening - Type Cordoba 2026.

Sønderborg City Center - Type Cordoba 2026.

Blomster i lysmast.

Punkt 7: 7. Godkendelse af ansøgning fra Hofrådets Hus om støtte til Hofrådets Bakhus

25/7712

Sagsresumé

Hofrådets Hus S/I har ansøgt Sønderborg Kommune om 1 mio. kr. til realisering af projektet ”Hofrådets Bakhus”. Projektet har et samlet budget på 8,9 mio. kr. og indebærer en fuld genopførelse af et gammelt baghus på adressen Storegade 11 i Augustenborg. Bygningen skal rumme et undervisningskøkken, et fællesrum til samvær, fællesspisning og sociale arrangementer, kreative værksteder samt køkkenhave og orangeri. Den primære målgruppe er ældre borgere i Augustenborg, men også øvrige borgere, yngre generationer samt tilflyttere er en del af den samlede målgruppe.

Den 25. marts 2026 godkendte Byrådet driftsoverførslerne fra regnskab 2025 til 2026. I den forbindelse har forvaltningen peget på 350.000 kr. til Hofrådets Hus. Kultur-, Handel- og Turismeudvalget skal nu godkende, at midlerne bevilges til projektet ”Hofrådets Bakhus”. Herudover indeholder ansøgningen et ønske om en femårig underskudsgaranti på 50.000 kr. årligt for hvert af årene 2027-2031, som udvalget skal tage stilling til. Underskudsgarantien skal være med til at sikre en økonomisk bæredygtig drift af Hofrådets Bakhus.

Projektet harmonerer med Byrådets Vision, som har fokus på kommunens arkitektur og kulturhistorie. Projektet spiller desuden ind i bystrategien for Augustenborg samt Masterplan for Hertugernes Augustenborg.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- at der bevilges 350.000 kr. til Hofrådets Hus til realisering af projektet ”Hofrådets Bakhus”, og at finansieringen sker via de overførte midler fra 2025 til 2026
- at der afsættes 50.000 kr. årligt for hvert af årene 2027-2031 som en femårig underskudsgaranti til driften af Hofrådets Bakhus, og at finansieringen sker fra puljen til kulturelle anlæg, hvor der resterer 500.000 kr. for hvert af årene. Uforbrugt underskudsgaranti kan ikke akkumuleres over årene, men bortfalder.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune modtog i 2025 en ansøgning fra Hofrådets Hus S/I. Den selvejende institution ansøgte om 1 mio. kr. til realisering af projektet ”Hofrådets Bakhus”. Projektet indebærer en fuld genopførelse af et gammelt baghus på adressen Storegade 11 i Augustenborg. Målet er, at projektet kan afsluttes i februar 2027. Det samlede budget lyder i dag på 8,9 mio. kr., og ansøger har selv skaffet 7,9 mio. kr. til projektet via fonde med videre.

Som led i at etablere en økonomisk bæredygtig drift ansøger Hofrådets Hus samtidig om en femårig underskudsgaranti på op til 50.000 kr. pr. år. Første driftsår starter ifølge tidsplanen i februar 2027.

Ansøgningen blev i første omgang drøftet i Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab i juni 2025 og blev siden medtaget i efterårets budgetforhandlinger. Der blev dog ikke fundet midler til projektet på daværende tidspunkt. Efterfølgende har Kultur-, Handel- og Turismeudvalget i marts 2026 godkendt driftsoverførsler fra regnskab 2025 til 2026, hvor forvaltningen har peget på 350.000 kr. til Hofrådets Hus til projektet. Byrådet har siden endeligt godkendt driftsoverførslerne den 25. marts 2026.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget skal nu godkende, at de 350.000 kr. gives i støtte til Hofrådets Hus til realisering af projektet ”Hofrådets Bakhush”. Herudover skal Kultur-, Handel- og Turismeudvalget tage stilling til den femårige underskudsgaranti, som Hofrådets Hus ansøger om. Det fremgår af ansøgningen, at der samlet skal afsættes 250.000 kr. til driften fordelt med 50.000 kr. i hvert af årene 2027-2031. Forvaltningen foreslår, at beløbet afsættes fra puljen til kulturelle anlæg.

Med de 350.000 kr. i støtte til finansiering af projektet lyder den manglende restfinansiering på 650.000 kr. Forvaltningen kan ikke pege på en yderligere finansiering af projektet, og det vil i så fald skulle bæres ind i budgetforhandlingerne 2027-2030. Ansøger har meddelt, at selve udbetalingen af en eventuel bevilling fra kommunen ikke behøver at falde før 2027, men at der er behov for en afklaring på restfinansieringen, for at fondene udbetaler deres tilskud til projektet.

Forvaltningen kan oplyse, at ansøger med realiseringen af Hofrådets Bakhush ønsker at etablere følgende kernefaciliteter:

- Undervisningskøkken med tre komplette arbejdsstationer, så flere grupper kan lave mad samtidig.
- Fællesrum til samvær, fællesspisning, sociale arrangementer og som kreativt værksted.
- Værksteder til praktiske aktiviteter som træ- og metalarbejde.
- Køkkenhave og orangeri til dyrkning af friske råvarer og udeliv.

Projektets primære målgruppe er ældre borgere i Augustenborg, der har interesse i og behov for at deltage i fællesskabsbaserede aktiviteter, især omkring madlavning og håndværk. Der er et særligt fokus på mænd, som har erfaring med praktisk arbejde, men som ofte savner sociale netværk efter pensionering.

Foruden den primære målgruppe ønsker ansøger med projektet også at tiltrække eksterne brugere fra lokale foreninger såsom Ældresagen, FOF og plejecentre. De ønsker at involvere yngre generationer gennem samarbejder med skoler og børnehaver og at skabe et lokalt samlingspunkt for hele byen, hvor både tilflyttere og fastboende kan mødes på tværs af generationer.

Ansøger oplyser, at en stabil og bæredygtig drift skal sikres ved at kombinere frivilligt engagement med en model for selvfinansiering gennem:

- Udlejning af lokaler til møder, kurser og private arrangementer.
- Samarbejde med eksterne aktører som Ældresagen og FOF med flere.
- En støtteforening (Bakhusets Venner), der bidrager med frivillig arbejdskraft og medlemskontingenter.

I forlængelse af ansøgers beskrivelse af fremtidige aktiviteter i baghuset – herunder også indtægtsgivende aktiviteter – gør forvaltningen opmærksom på, at en eventuel udbetaling af underskudsgaranti kun vil blive udbetalt på baggrund af et fremsendt regnskab fra Hofrådets Bakhush, som viser et underskud. Dette for at sikre, at der ikke udbetales underskudsgaranti til drift af aktiviteter, som allerede bliver dækket andetstedsfra.

Forvaltningen vurderer, at visionen om genopbygning af baghuset og etablering af mødestedet ”Hofrådets Bakhush” er en vigtig udvikling af det samlede projekt omkring Hofrådets Hus og Hertugernes Augustenborg. Forvaltningen vurderer desuden, at projektet bidrager til branding af hele Augustenborg-området, ligesom det spiller ind i det nære byliv for byens borgere og besøgende som en vigtig del af det lokale kulturmiljø.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker med 350.000 kr. i 2026 via overførte midler fra 2025-2026, samt med 50.000 kr. årligt i årene 2027-2031 fra puljen til kulturelle anlæg.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Dot 1: Godkendt.

Dot 2: Godkendt med den ændring, at underskudsgarantien gives for perioden 2027-2029.

Bilag

Ansøgning

Afslutningsrapport for udviklingsfasen

Bilag 1 - Analyse af eksisterende bygning

Bilag 2 - Tegninger

Bilag 3 - Kalkulation af anlægsprojekt

Punkt 8: 8. Godkendelse af ny puljestructur i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget

17/12932

Sagsresumé

Denne sag er en opfølgning på Kultur-, Handel-, og Turismeudvalgets beslutning på udvalgsrådet den 7. april 2026, hvor fordelingen af puljer mellem Kultur-, Handel- og Turismeudvalget og Idræt- og Fritidsudvalget blev godkendt. Den godkendte fordeling har efterladt en puljestructur på kultur-, handel-, og turismeområdet, som har vist et behov for en efterfølgende tilpasning.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet et forslag til en ændret puljestructur, hvor flere puljer er sammenlagt, og hvor puljenavne og formål er præciseret. Den reviderede puljestructur har til formål at forenkle administrationen, skabe større gennemsigtighed og sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af de afsatte midler.

Det udarbejdede forslag giver et samlet puljeoverblik, og Kultur-, Handel- og Turismeudvalget skal på baggrund af det udarbejdede forslag tage stilling til den nye puljestructur.

Kultur-, Handel og Turismeudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- det udarbejdede forslag til ny puljestructur for udvalgets område.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på udvalgets beslutning på udvalgsrådet den 7. april 2026, hvor fordelingen af puljer mellem Kultur-, Handel- og Turismeudvalget og Idræt- og Fritidsudvalget blev godkendt, har forvaltningen identificeret et behov for en efterfølgende gennemgang og tilpasning af puljestructuren på kultur-, handel- og turismeområdet.

I forbindelse med en samlet gennemgang af de eksisterende puljer på kultur-, handels- og turismeområdet lægger forvaltningen op til en mere sammenhængende, overskuelig og tidssvarende puljestructur. Gennemgangen har vist, at flere puljer har haft beslægtede eller overlappende formål, hvilket har medført uklarhed for ansøgere samt øget administrativ kompleksitet i sagsbehandlingen.

Den hidtidige struktur har desuden gjort det vanskeligt entydigt at kommunikere puljernes formål og anvendelsesmuligheder, både internt i administrationen og eksternt over for foreninger, aktører og øvrige samarbejdspartnere. Dette har givet anledning til gentagne afklaringsbehov i forbindelse med ansøgninger og bevillinger.

På den baggrund har forvaltningen udarbejdet et forslag til en ændret puljestructur, hvor flere puljer er sammenlagt, og hvor puljenavne og formål er præciseret og tydeliggjort. Formålet med den reviderede struktur er at skabe større klarhed for ansøgere, sikre mere ensartet og gennemsigtig administration samt understøtte en mere hensigtsmæssig og målrettet anvendelse af de afsatte midler.

Den ændrede puljestruktur har herudover til formål at skabe et øget politisk råderum, idet en mere samlet og fleksibel puljestruktur giver bedre mulighed for, at udvalget kan prioritere midlerne i overensstemmelse med aktuelle politiske ønsker, strategiske fokusområder og nye initiativer på området.

Der er således tale om en administrativ og strukturel justering, der både understøtter forenkling og kvalitet i tilskudsadministrationen samt styrker udvalgets mulighed for løbende politiske prioriteringer. Forslaget til den ændrede puljestruktur fremgår af det nedenstående puljeoverblik, som danner grundlag for Kultur-, Handel- og Turismeudvalgets behandling af sagen.

Puljer fra 2026 (i kr.)	Budget 2026	Basisbudget	Rest budget	Permanent/midlertidig
Udvikling og realisering af talentsatsning, kultur	142.780	142.780	142.780	Permanent
Puljen til kulturelle anlæg (anlæg)	2.500.000	500.000	432.355	Permanent
Den Sønderjyske kulturpulje (tværkommunal pulje)	640.00	640.000	0	Permanent
Strategiske indsatser, kultur	289.365	289.365	76.360	Permanent
Arrangementer og events, kultur	500.000	500.000	13.748	Permanent
Tilbagevendende events	1.481.786	1.481.786	0	Permanent
Handleplan for events (anlæg)	1.000.000	1.000.000	0	2024-2027
Turismepuljen	164.474	164.474	137.374	Permanent
Masterplan for Turisme og Handel (anlæg)	1.500.000	1.500.000	900.000	2024-2027
Masterplan for Turisme og Handel	1.028.600	1.028.600	653.601	2025-2028
	9.247.005	7.247.005		

I henhold til delegationsplanen fastsætter forvaltningen de nærmere kriterier for puljerne, herunder rammer for ansøgningsfrister og den administrative håndtering af ansøgninger og udbetalinger.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Godkendt.

Punkt 9: 9. Godkendelse af budgetoverholdelse og omprioriteringer i driftsbudgettet 2027-2030 - Kultur-, Handel- og Turismeudvalget

26/4352

Sagsresumé

Af budgethandleplanen, der definerer budgetprocessen for budget 2027-2030, fremgår det, at fagudvalgene på deres møder i april og maj skal drøfte og godkende forslag til, hvorledes udvalgets udmeldte økonomiske ramme for 2027 kan overholdes.

Økonomi- og Strategiudvalget har, som et led i årets budgetproces besluttet, at udvalgene skal pege på bidrag til identificering af samlet set 15 mio. kr. til imødegåelse af kendte budgetudfordringer fra 2027. Udvalgets andel af de 15 mio. kr. fremgår af budgethandleplanen.

Fagudvalgene beslutter således på deres maj-møder hvilke konkrete budgetforslag, herunder reduktioner og omprioriteringer, der vil sikre balance i udvalgets budget 2027-2030 samt bidrage til udvalgets andel af de 15 mio. kr. Desuden kan udvalgene drøfte eventuelle temaer, samt finansiering heraf, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Et samlet overblik fra de forskellige fagudvalgs beslutninger om budgetoverholdelse, bidrag til imødegåelse af kendte budgetudfordringer og omprioriteringer på maj-møderne, forlægges Økonomi- og Strategiudvalget i juni med henblik på at kunne indgå i den videre budgetlægningsproces.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- bidrag til at imødegå kendte budgetudfordringer på 15 mio. kr. fra 2027
- eventuelle forslag til driftsomprioriteringer indenfor egne driftsrammer
- eventuelle forslag til temaer, inklusive finansiering, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Sagsfremstilling

Jf. budgethandleplanen for 2027-2030, der fastlægger de centrale spilleregler og proces for årets budgetproces, tager udvalgene hul på budgetprocessen for budget 2027-2030 på deres april-møder. Drøftelserne genoptages på maj-møderne, hvor fagudvalgene godkender de forslag, som de ønsker skal gå videre i budgetprocessen.

Økonomi- og Strategiudvalget har i årets budgethandleplan besluttet, at udvalgene skal pege på bidrag til identificering af samlet set 15 mio. kr. i Sønderborg Kommune til imødegåelse af kendte budgetudfordringer fra 2027. Udvalgets andel af de 15 mio. kr., svarende til 0,35 pct. af serviceudgifterne, fremgår af budgethandleplanen og udgør 0,289 mio. kr. fra 2027 og frem.

Forvaltningerne sætter gang i interne/eksterne analyser for at identificere bidraget og første afrapportering på disse analyser, herunder potentiale og konsekvenser, forventes forelagt i juni, mens en endelig afrapportering forventes i september/oktober 2026.

Udvalget drøfter desuden behov for øvrige driftsomprioriteringer. Fagudvalgene kan driftsomprioritere inden for egne politikområder. Derudover kan fagudvalgene indstille til Økonomi- og Strategiudvalget, som viderefører til beslutning i

Byrådet, at omplacere mellem politikområder inden for udvalgets ansvarsområder.

Desuden kan fagudvalgene pege på temaer, som de ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger. Temaerne skal være ledsaget af en finansieringsplan.

På nærværende møde drøfter fagudvalget således udvalgets bidrag til imødegåelse af kendte budgetudfordringer, eventuelle forslag til driftsomprioriteringer i budget 2027-2030 samt eventuelle forslag til temaer herunder en finansieringsplan, som fagudvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Efter udvalgenes møder i maj præsenteres et samlet overblik over fagudvalgenes beslutninger, for Økonomi- og Strategiudvalget på juni-mødet med henblik på at indgå i den videre budgetlægningsproces:

- Hvorledes bidrag til budgetudfordringer identificeres
- Anmodninger om budgetflytninger mellem politikområder og/eller udvalg
- Temaer til den videre budgetproces, inklusive finansieringsforslag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Indstilling af temaer til budgetprocessen, bidrag til budgetudfordring og eventuel driftsomprioritering mellem udvalgets politikområder vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Godkendt.

Bilag

Handleplan for budgetlægningen 2027-2030

Punkt 10: 10. Godkendelse af anlægsbudgettering 2027-2030 - Kultur-, Handel- og Turismeudvalget

26/4355

Sagsresumé

Af budgethandleplanen for 2027-2030 fremgår det, at udvalgene på deres møder i april og maj drøfter potentielle nye anlægselementer. Herunder også omprioriteringer inden for udvalgets anlægsramme, fx projekter som ikke er igangsat eller har vist sig urealiserbare.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling på maj-mødet, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2027-2030 som særskilt bilag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at godkende

- indstilling af nye anlægselementer.

Sagsfremstilling

Jf. budgethandleplanen for 2027-2030 skal fagudvalgene på deres møder i april og maj drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2027-2030, herunder omprioriteringer inden for udvalgets anlægsramme, fx projekter som ikke er igangsat eller har vist sig urealiserbare. Udvalgene har haft deres første drøftelser på april-møderne.

De stående udvalg indtager dels en rolle som fagudvalg, dels en rolle som part i den tværgående budgetproces med fælles ansvar for realisering af de vedtagne budgettiltag.

Med afsæt i ikke-disponerede råderum på anlægssiden i år 2027-2030 forudsættes mulighed for at fremføre forslag til nye tiltag på anlægsbudgettet fra budgetåret 2027. Ønsker om nye anlæg behandles i udvalgene med henblik på indstilling på møderne i maj. Forslag til nye anlægselementer vil efter udvalgenes behandling blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2027-2030 som særskilt bilag.

Der er til beslutningssagen udarbejdet en oversigt over potentielle nye anlægselementer på udvalgets område. Oversigten er vedlagt som bilag og indeholder oplysninger om, hvor ønsket vedrørende de konkrete anlægselementer er opstået, samt forvaltningens umiddelbare kategorisering af de enkelte projekter. Det bemærkes, at kategoriseringen alene er udtryk for en administrativ vurdering, og at alle projekter vil være genstand for politisk beslutning og prioritering.

Kategoriseringen 1-3 dækker over følgende principper:

1. Projektet vurderes at være ufravigeligt af hensyn til lovgivning, tidligere politiske beslutninger eller lignende.
2. Projektet vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.
3. Projektet vurderes administrativt ikke hensigtsmæssigt i øjeblikket af tidsmæssige hensyn eller lignende, men vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet eventuelle nye anlægselementer vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Godkendt.

Bilag

Budget 2027 anlægsønsker KHT

Punkt 11: 11. Drøftelse af input til en ny kulturpolitik for Sønderborg Kommune

25/22363

Sagsresumé

Kulturkompasset Sønderborg2025 udløb med udgangen af 2025, og i den forbindelse skal der udarbejdes en ny kulturpolitik for Sønderborg Kommune. På mødet i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 3. februar 2026 godkendte udvalget procesplanen for arbejdet.

I april 2026 har der været afholdt fire kulturdebatter, hvor lokale kulturaktører og borgere har givet input til en ny kulturpolitik. Forvaltningen har samlet et overblik til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget. Med afsæt heri kan udvalget indlede en drøftelse af mulige fokusområder for en kommende kulturpolitik. Udvalget har også mulighed for at pege på temaer og aktører, som der endnu ikke har været fokus på i inddragelsesprocessen.

Forvaltningen varetager den inddragende proces frem til udvalgets møde den 2. juni 2026, hvor de samlede input herfra vil blive forelagt udvalget. På dette møde skal udvalget beslutte de endelige fokusområder for den nye kulturpolitik. Kulturpolitikken forventes godkendt i Byrådet inden udgangen af 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at drøfte

- input fra kulturdebatterne i april 2026.

Sagsfremstilling

Kulturkompasset Sønderborg2025 udløb med udgangen af 2025. I den forbindelse skal der udarbejdes en ny kulturpolitik for Sønderborg Kommune. Udgangspunktet er, at en ny kulturpolitik bygger ovenpå erfaringerne fra arbejdet med Kulturkompasset, og at den bliver underbygget med tilgængelige data, fx Kulturprofilanalysen ved Kulturens Analyseinstitut.

Processen skal afklare det politiske ambitionsniveau og sikre, at ambitionerne kan understøttes organisatorisk og ressourcemæssigt, og der skal skabes synergi til politikker og planer samt i relation til kommunens fyrtårne, DGI's Landsstævne samt Byrådets Vision 2026-2029.

På mødet i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 3. februar 2026 godkendte udvalget procesplanen for arbejdet med udviklingen af kulturpolitikken, herunder inddragelse af interne og eksterne parter. Forvaltningen anbefaler, at udvalget allerede i maj indleder en drøftelse af mulige fokusområder for en kommende kulturpolitik, hermed en tilføjelse til procesplanen.

I april 2026 har der været afholdt fire kulturdebatter, hvor lokale kulturaktører og borgere har kunnet bidrage med deres input til en ny kulturpolitik. Professionelle fagpersoner har modereret paneldebatterne. Kulturdebatterne var tematiserede under følgende overskrifter:

- Kulturarv og formidling - Grænseland, det europæiske og det internationale perspektiv
- Oplevelser og scener - Publikumsudvikling og målgrupper

- Kulturelle fællesskaber og mødesteder - Samtidskunst og kunst i det offentlige rum
- Børne- og ungekultur - Talentudvikling, kreative miljøer og kulturelt iværksætteri

Forvaltningen har samlet et overblik til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget (jf. bilag).

Med afsæt heri kan udvalget indlede en drøftelse af mulige fokusområder for en kommende kulturpolitik, herunder behovet for at pege på andre temaer. Forvaltningen anbefaler, at udvalget i forbindelse med sagen også drøfter behovet for yderligere inddragelse af aktører.

I sammenhæng hertil kan det give mening at drøfte vision og værdigrundlag for en ny kulturpolitik. Det kan fungere som afsæt for at kunne prioritere fokusområder og strategiske indsatser endeligt på udvalgets møde i juni 2026.

Forvaltningen varetager fortsat den inddragende proces med dialog med interne og eksterne parter frem til juni. Derudover vil alle interesserede kunne indsende deres input frem til den 20. maj 2026. De indkomne input vil blive forelagt Kultur-, Handel- og Turismeudvalget på mødet den 2. juni 2026. Her skal udvalget prioritere fokusområderne for kulturpolitikken. Den nye kulturpolitik forventes godkendt i Byrådet inden udgangen af 2026.

Procesplan

Tid i 2026	Aktivitet
Januar	Præsentation af opgaven med udarbejdelse af kulturpolitik på 12:12-seminar i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget
Februar	Opsamling på Kulturkompasset i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget
Marts	Godkendelse af procesplan i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget
	Inddragelse og samskabelse
Marts – juni	<ul style="list-style-type: none"> • Offentlige kulturdebatter den 14. april og den 20. april • Drøftelser i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget og dialog med øvrige fagudvalg • Dialog på tværs af forvaltninger samt inddragelse af aktører og interessenter
Maj	Drøftelse i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget: Fokusområder i den kommende kulturpolitik med afsæt i inddragelsesprocessen. Værdigrundlag og vision.
Juni	Drøftelse i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget: Prioritering af fokusområder i den kommende kulturpolitik med afsæt i inddragelsesprocessen. Beslutning om værdigrundlag og vision samt strategiske indsatser.
Juni - oktober	Skriveproces: Udarbejdelse af udkast til en ny kulturpolitik
Oktober	Udkast til en ny kulturpolitik sendes til udvalgte aktører og interessenter med henblik på kvalificering

November	Drøftelse af udkast til en ny kulturpolitik i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget
December	Godkendelse af en ny kulturpolitik i Kultur-, Handel- og Turismeudvalget og Byrådet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Drøftet.

Punkt 12: 12. Orientering om status på udmøntningsplan 2026-2029

26/2208

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029. Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgte og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række tværgående elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte økonomiudvalget den 12. november 2025 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for økonomi- og Strategiudvalget første gang den 18. februar 2026 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2026 og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2026, indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Udmøntningsplan 2026 KHT

Punkt 13: 13. Orientering om ledelsesinformation drift - marts 2026

26/4358

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteterne ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året. Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt et budget i balance ved årets udgang.

Kultur-, Handel- og Turismeudvalget orienteres om status.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformation 2026 for Kultur-, Handel- og Turismeudvalgets politikområder sker hver måned, hvor der gives en status og en forventning til årets resultat.

Status driftsøkonomi

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt et budget i balance ved årets udgang.

Den endelige fordeling af budgettet mellem Idræt- og Fritidsudvalget og Kultur-, Handel- Turismeudvalget er endnu ikke endelig, derfor kan budgettet løbende blive ændret.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Ledelsesinformation drift marts 2026 - KHT

Punkt 14: 14. Generel orientering

26/803

Sagsresumé

Orientering fra formanden

- Stormøde vedrørende kulturprofilanalysen
- Made in Sønderjylland
- Museum Sønderjylland

Orientering fra medlemmer

Orientering fra direktøren

- Status kundetællersystem

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Kultur-, Handel- og Turismeudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Kultur-, Handel- og Turismeudvalget den 05-05-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Program for fællesmøde og stormøde 2026

Sønderjyllands kulturprofilanalyse - august 2025

Punkt 15: Lukket: 15. Lukket: Orientering fra formand, medlemmer og direktøren - (Lukket punkt)

26/803

Punkt 16: Lukket: 16. Underskriftsside - (Lukket punkt)

26/1334